

ชมรมจริยธรรม โรงพยาบาลลำพูน

ชมรมจริยธรรม โรงพยาบาลลำพูน มีการก่อตั้งเป็นรูปธรรมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยในระยะแรกๆมีการก่อตั้งเป็นชมรมเล็กๆ ที่รวบรวมสมาชิกผู้มีความสนใจในธรรมะ เพื่อมาร่วมกันดำเนินการ จัดกิจกรรมต่างๆ เช่นการดูแลให้บุคลากรได้ปฏิบัติธรรม การจัดกิจกรรมทางศาสนา การร่วมบริจาคสิ่งของไปยังชุมชนต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลความเจริญ ตามกำลังความสามารถของสมาชิกภายใต้แนวคิดมุ่งมั่นพัฒนาจิตสร้างแนวคิดเพื่อปัญญา รวมนำพาความสุขใจ

โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน เพื่อ

๑. จัดกิจกรรม ส่งเสริมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ ให้เกิดการสร้างเสริมความมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เกิดความรักสามัคคี ในอันที่จะร่วมกันปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๒. เพื่อให้เกิด ความรักสามัคคี ในอันที่จะร่วมกันปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิด ความรักสามัคคี ในอันที่จะร่วมกันปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมโรงพยาบาลลำพูนดำเนินการออกเป็น ๔ ด้าน

ด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

๑. ส่งเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมวิปัสสนา กรรมฐานเป็นประจำทุกปีที่วัดป่าพุทธพจน์ศรีหริภุญไชย วัดสันป่ายางหลวง วัดถ้ำดอยโตน
๒. จัดโครงการปฏิบัติธรรมภายในโรงพยาบาล โดยการนิมนต์พระในจังหวัดลำพูนมาเป็นผู้นำกิจกรรม
๓. มีกิจกรรมธรรมบรรยาย ในโอกาสสำคัญต่างๆโรงพยาบาล เช่น
 - การบรรยายพระธรรมเทศนา โดยครูบาอินทรวัดสันป่ายางหลวงในงานวันเกิดโรงพยาบาล
 - การบรรยายพระธรรมเทศนา โดยหลวงพ่ออารยวังโส วัดป่าพุทธพจน์ศรีหริภุญไชย
 - การบรรยายพระธรรมโดยหลวงปู่หนูณวัดป่าพุทธโมกข์ ในวันสำคัญต่างๆ ของโรงพยาบาล
๔. การปาฐกถา การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดย ฯศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี

๕. โครงการคิดดี พูดดี ทำดี นายแพทย์นายเอกชัย จุละจาริตต์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มีความรู้และความสามารถในการคิดดีทำดีในชีวิตประจำวัน ด้วยวิธีการง่าย ๆ เพื่อเชิญชวนผู้บริหาร โรงพยาบาล มาเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการคิดดีทำดี จนเกิดการตื่นตัวที่จะตอบสนองพระราชดำรัสอย่างรวดเร็วจริงจัง และต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เสนอทางเลือกของวิธีฝึกคิดดีทำดี สำหรับเป็นแนวทางในการเริ่มต้นพัฒนาคู่มือฝึกคิดดีทำดีที่ง่าย กระชับ สั้น ถูกต้องตามพระราชประสงค์ และเหมาะที่จะให้คนทั่วไปสามารถศึกษาและฝึกคิดดีทำดีในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ๒) เพื่อเชิญชวนผู้บริหาร โรงพยาบาล มาเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการคิดดีทำดี จนเกิดการตื่นตัวที่จะตอบสนองพระราชดำรัสอย่างรวดเร็ว จริงจัง และต่อเนื่อง๓) เพื่อเสนอทางเลือกของวิธีฝึกคิดดีทำดี สำหรับเป็นแนวทางในการเริ่มต้นพัฒนาคู่มือฝึกคิดดีทำดีที่ง่าย กระชับ สั้น ถูกต้องตามพระราชประสงค์ และเหมาะที่จะให้คนทั่วไปสามารถศึกษาและฝึกคิดดีทำดีในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๖. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการทางจิตปัญญาและพัฒนาพฤติกรรมศาสตร์อาจารย์ปริญญา ตันสกุล MBA., M.S.และคณะนักวิทยาศาสตร์พฤติกรรมไทย ผู้สร้างทฤษฎีการถ่ายทอดพฤติกรรมผ่านจิตสำนึก และผู้สร้างทฤษฎีการสร้างแรงบันดาลใจในตนเองของมนุษย์กลุ่มเป้าหมายคือทีมงานโรงพยาบาล
๗. การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัยบุคลากรที่เข้ารับการอบรมจะได้รับการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ทั้งในชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยจากการปฏิบัติงานของบุคลากร
๘. ทำงานในรพ.อย่างไรให้ใจไม่เป็นทุกข์“โดย ดร.สนอง วรอุไร
๙. กิจกรรมสวดมนต์นั่งสมาธิก่อนการปฏิบัติงาน บริเวณด้านหน้าหอผู้ป่วยพิเศษร่มเย็นชั้น ๕
๑๐. กิจกรรมสวดมนต์หลังการปฏิบัติงานในวันอังคารและวันพุธของสัปดาห์
๑๑. กิจกรรมทำบุญประจำปีในหอผู้ป่วยทุกแห่ง และจัดทำโรงทานสำหรับผู้ป่วยและญาติ
๑๒. กิจกรรมตักบาตรข้างเตียง โดยได้ดำเนินการที่หอผู้ป่วยพิเศษร่มเย็นชั้น๔และ ๕ ศัลยกรรมหญิงและศัลยกรรมชาย มีพระภิกษุจากวัดจามเทวีมารับบิณฑบาตทุกวัน วันละ ๑ รูป มีเจ้าหน้าที่ผู้ป่วยและญาติ ให้ความสนใจร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก จากการดำเนินกิจกรรมตักบาตรภายในหอผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยภายในโรงพยาบาลมีโอกาสได้ทำบุญ ตักบาตร โดยเจ้าหน้าที่จะนิมนต์พระภิกษุไปรับ

บาตรและให้พรที่เตียงผู้ป่วย ในหอผู้ป่วยต่างๆ ซึ่งผู้ป่วย ญาติและบุคลากรมีความพึงพอใจคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐%

๑๓. กิจกรรมการดูแลผู้ป่วยญาติและครอบครัวผู้ป่วยที่ต้องการที่พึ่งทางใจ ในกลุ่มผู้ป่วยระยะสุดท้าย และในผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายบางรายที่ต้องการทำบุญและรับพรจากพระที่ตนเองศรัทธาเจ้าหน้าที่พยาบาลก็ได้ติดต่อพระภิกษุที่ผู้ป่วยเคารพมาให้พร หลังจากให้พรเสร็จท่านได้มาที่โรงพยาบาลด้วยตัวท่านเองสร้างความปลาบปลื้มใจให้แก่ผู้ป่วยและครอบครัวเป็นอย่างมาก การประเมินผลหลังการดำเนินงานพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจในกิจกรรมมากที่สุดร้อยละ ๙๖ และต้องการให้มีกิจกรรมมากขึ้น

๑๔. จัดงานกิจกรรมวันสำคัญเพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมด้านพระพุทธศาสนา อาทิเช่น ถวายเทียนวันเข้าพรรษา ทำบุญตักบาตรวันสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ประเพณีทำบุญครบรอบปีโรงพยาบาล การแสดงมขิตาจิตวันเกษียณอายุราชการ ฯลฯ

ด้านสิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่

๑. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงพยาบาลให้สะอาด ปรับปรุงสวนหย่อมให้สวยงาม จัดมุมพักผ่อนสำหรับผู้ป่วยและญาติที่มีความสงบ ร่มรื่น และมีต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาและอากาศบริสุทธิ์
๒. จัดมุมสุขภาพเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพและการมีสุขภาวะที่ดี จัดหาสื่อวีดิทัศน์และรายการโทรทัศน์ที่น่าสนใจให้ผู้ป่วยชมระหว่างมารับบริการเป็นการผ่อนคลายลดความเครียดและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๓. เปิดให้บริการเสียงตามสายเพื่อรับฟังข่าวสาร ธรรมะและความบันเทิงในโรงพยาบาล
๔. จัดทำลานสบาย เพื่อเปลี่ยนเวลารอให้เป็นพลัง ปกติขณะผู้ป่วยและญาติรอรับการตรวจจะนั่งอยู่ว่างๆ บางครั้งทำให้เกิดอารมณ์หงุดหงิด โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่อากาศร้อน บริเวณลานสบายจัดให้มีดนตรีไทยบรรเลงให้ฟัง ทุกวันจันทร์มีเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลผู้ป่วยและญาติจัดกิจกรรมร้องเพลงเพื่อให้เกิดการผ่อนคลาย
๕. จัดและดัดแปลงสถานที่เพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้ปฏิบัติธรรม เช่น บริเวณด้านหน้าตึกพิเศษร่มเย็นบริเวณด้านหน้าหน่วยงานไตเทียม
๖. จัดมุมธรรมะให้เจ้าหน้าที่และผู้มารับบริการอ่านหนังสือธรรมะประจำหอผู้ป่วย

๑๓. ปรับปรุงอาคารพักสำหรับญาติผู้ป่วย ให้มีที่นอนขณะรอเยี่ยมผู้ป่วย ปลุกต้นไม้เพื่อให้เกิดความร่มเย็น จัดเตรียมน้ำดื่มไว้บริการ
๑๔. จัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้มารับบริการ มีการจัดบอร์ดวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีไทย การเผยแพร่กิจกรรมทางศาสนา และบอร์ดคำชื่นชมจากผู้รับบริการ

ด้านการพัฒนาบุคลากร

๑. ผู้บริหารให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม บุคลากรทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม
๒. การเสริมสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยการกล่าวชื่นชมและมอบใบประกาศเกียรติคุณในการทำ ความดี การเยี่ยมเจ้าหน้าที่ที่เจ็บป่วยเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ
๓. การจัดสวัสดิการเยี่ยมกรณีเจ็บป่วย สวัสดิการกรณีคลอดบุตรคนแรก กรณีบิดา มารดาเสียชีวิต
๔. การอนุญาตให้บุคลากรไปปฏิบัติธรรมได้คนละ ๗ วันโดยไม่ถือเป็นวันลา
๕. บุคลากรได้รับการอบรมด้านจิตปัญญา เพื่อนำไปใช้ในการรับฟังผู้รับบริการ และให้การดูแลผู้ป่วยด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์
๖. เข้าร่วมโครงการการดูแลผู้ป่วยด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ บุคลากรได้รับการพัฒนาจิต ศึกษาทางด้าน Humanize Health Care และนำมาดูแลผู้รับบริการ โรงพยาบาลลำพูนได้รับคัดเลือกของ สรพ. ให้เป็นโรงพยาบาลนักร่องด้าน Humanize Health Care มีการขยายองค์ความรู้ไปสู่โรงพยาบาลต่างๆ และเป็นแหล่งศึกษาดูงานด้าน Humanize Health Care
๗. โครงการธรรมะ OD Happy Life ในบุคลากรทุกระดับในโรงพยาบาลลำพูน
๘. โครงการอบรมหลักสูตรชินสาสมาธิ สมาธิเพื่อชนะใจตนเอง ในบุคลากรทุกระดับในโรงพยาบาลลำพูน
๙. การสร้างทีม Facilitator : “โครงการเพาะเมล็ดพันธุ์คนสร้างงานบันดาลใจ” หลักการสร้างเครือข่ายการทำงาน เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพคนในองค์กรให้เกิดความรัก ความสามัคคี และความผูกพันมากขึ้น ให้ความสำคัญของความสุขบุคลากรในองค์กร เพราะความสุขจะทำให้มนุษย์เกิดพลังความคิดทางบวก ส่งผลให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงานการสร้างและพัฒนาคุณค่าในตนเองและเพื่อนร่วมงาน และส่งเสริมการมีสุขภาพดี เป็นกำลังที่สำคัญของกระทรวงสาธารณสุขโดยใช้แนวคิด

- ฝึกสติและตัวตนที่ตื่นรู้ การมีสติ รู้เท่าทันตนเอง ทำให้มองเห็นและเท่าทันอารมณ์ตนเอง จนสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นได้ดี
- พัฒนาสัมพันธภาพในองค์กร คนในองค์กรมีสัมพันธภาพที่ดี จะทำให้เกิดการเข้าใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีตัวช่วยในการก้าวผ่านปัญหาต่าง ๆ และเติบโตขึ้น
- การสื่อสารในองค์กร การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี
- สำนึกต่อสังคมและเพื่อนมนุษย์ การได้ทำเพื่อคนอื่น หรือช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ย่อมทำให้เกิดความปิติสุขในการทำงานนั้น

ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม และ จริยธรรม

๑. กิจกรรมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ร่วมกับชุมชนจามเทวีและชุมชนวัดมหาวันตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ จนถึงปัจจุบัน
๒. จัดตั้งมูลนิธิสงฆ์อาพาธ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือค่ายาพระภิกษุสงฆ์ในกรณีที่อาพาธ และต้องไ้ยานอกบัญชีโดยได้รับเงินช่วยเหลือในการต่อตั้งมูลนิธิจากพระภิกษุสงฆ์และประชาชนในจังหวัดลำพูน
๓. จัดตั้งกลุ่มจิตอาสา โรงพยาบาลลำพูน ซึ่งเป็นจิตอาสาจากชุมชน ข้าราชการบำนาญ และภาคเอกชน ช่วยการทำงานที่หน่วยจ่ายกลาง และให้คำแนะนำขั้นตอนการรับบริการบริเวณตึกผู้ป่วยนอกทุกวัน
๔. ให้บริการตัดผมกับผู้ป่วยและผู้มารับบริการที่โรงพยาบาลลำพูนเดือนละ ๑ ครั้งบริเวณด้านหน้าตึกสงฆ์อาพาธ
๕. กิจกรรมธรรมะสัญจรโดยเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลลำพูนและประชาชนที่สนใจไปบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้กับประชาชนในถิ่นทุรกันดาร
๖. โครงการโรงพยาบาลปลอดภัยเพื่อให้ประชาชนได้นำผักปลอดสารพิษ มาจำหน่ายให้กับบุคลากรในโรงพยาบาล ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วยที่มาใช้บริการในโรงพยาบาลลำพูน
๗. กิจกรรมทอดผ้าป่าเพื่อซื้อเครื่องมือแพทย์โรงพยาบาลลำพูน
๘. โครงการวิ่งฮอมบุญเพื่อจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ซึ่งจัดโดยเจ้าอาวาสวัดสันป่ายางหลวงและประชาชนในจังหวัดลำพูนและใกล้เคียง เพื่อระดมทุนในการจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ให้กับทางโรงพยาบาลลำพูน
๙. จัดกิจกรรมตรวจสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพให้กับภิกษุในวัด และในโอกาสต่างๆ
๑๐. จัดกิจกรรมตรวจสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพให้กับผู้สูงอายุที่มาสวดมนต์ในวัด ในโอกาสต่างๆ

กิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้ผู้ป่วยมีสุขภาพกาย / ใจดีขึ้น ญาติยอมรับ เกิดความร่วมมือที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ ผู้ป่วยและชุมชนเกิดการทำงานต่อเนื่องแบบองค์รวม กาย จิต สังคม มีแกนนำและเป็นต้นแบบของโรงพยาบาลชุมชน ขยายเครือข่ายมีการดำเนินการต่อเนื่อง มีงบประมาณสนับสนุนการทำงานจากหน่วยงานอื่น เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ลดภาระงานผู้ป่วยเห็นคุณค่าและภูมิใจในตนเอง อุทิศตนเป็นประโยชน์แก่สังคมกลับสู่ชุมชน / สังคมได้

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม

๑. ผู้รับบริการ รวมถึงญาติ ครอบครัวได้รับการดูแลแบบองค์รวมทั้งทางร่างกายจิตใจ และจิตวิญญาณด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์
๒. บุคลากรที่สนใจด้านการปฏิบัติธรรมมีหน่วยงานที่คอยดูแล อำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำเป็นจุดที่ทำให้บุคลากรได้รู้จักกันมากขึ้นและมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่ใหญ่ขึ้น
๓. สัมพันธภาพของบุคลากรภายในองค์กรดีขึ้น เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้นทุกระดับ ไม่มีการแบ่งแยก ร่วมปรึกษาและวางแผนในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง
๔. ได้รับความร่วมมือทั้งร่างกาย และการบริจาคทรัพย์เพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆ จากเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งจากครอบครัว เพื่อน มิตร ญาติ และองค์กรต่างๆ จากการบอกต่อของผู้ร่วมกิจกรรม
๕. เป็นแบบอย่าง ในการส่งเสริมและพัฒนาจิต แก่เจ้าหน้าที่ภายในโรงพยาบาล และผู้รับบริการ
๖. สามารถตอบสนองนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ในการให้บริการผู้ป่วยและประชาชนทั่วไป เพื่อให้การดูแลที่มีประสิทธิภาพ ประทับใจในการบริการของรัฐเพิ่มขึ้น

ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด

๑. ผลสำรวจความพึงพอใจ กิจกรรมปฏิบัติธรรมคิดเป็น ๙๘%
๒. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

สถานที่ประเมิน	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
งานบริการผู้ป่วยนอก	๘๖.๖๕	๘๓.๗๕	๘๓.๘๙
งานบริการผู้ป่วยใน	๘๓.๔๕	๘๓.๒๔	๘๓.๖๕

สรุปและอภิปรายผล

การดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของโรงพยาบาลลำพูน ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายในหน่วยงานของโรงพยาบาลและประชาชนทั่วไปเป็นอย่างดีจึงทำให้แนวคิดในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องการดำเนินงานด้าน

แผนการดำเนินงานต่อเนื่อง มีดังนี้

๑. โครงการปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่องวัดป่าพุทธพจน์จังหวัดลำพูนตานังเล้ง และวัดถ้ำดอยโตน
๒. โครงการทำบุญตักบาตร ในวันสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ร่วมกับ ชุมชนจามเทวี ชุมชนมหาวัน
๓. จิตอาสา ช่วยเหลือสังคม
๔. โครงการเสียงธรรมตามสายเพื่อผู้ป่วยและญาติ
๕. โครงการสวดมนต์นั่งสมาธิ ก่อนการปฏิบัติงาน
๖. โครงการโรงทานน้ำดื่ม กล้วย เพื่อผู้ป่วยและญาติ
๗. โครงการถวายเทียนพรรษา วัดสำคัญในจังหวัด
๘. โครงการรดน้ำดำหัวพระผู้ใหญ่ในจังหวัดลำพูน
๙. โครงการแสดงพระธรรมเทศนาในโอกาสสำคัญต่างๆ
๑๐. การเผยแพร่ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม
๑๑. การเผยแพร่ความรู้เรื่องโรงพยาบาลคุณธรรมและการสร้างเครือข่าย

นางอัจฉรา โพธิศาสตร์

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

เลขานุการชมรมจริยธรรม/รพ.คุณธรรม